TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN THỐNG NHẤT** **TỈNH ĐỒNG NAI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 10/2022/QĐST-DS	*Thống Nhất, ngày 19 tháng 8 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN THỐNG NHẤT, TỈNH ĐỒNG NAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đỗ Thị Thùy Trang.

Thư ký phiên họp: Bà Quách Thị Khuyến là Thư ký Tòa án - Tòa án nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Hằng - Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 8 năm 2022, tại Hội trường B - Toà án nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 117/2022/TLST-DS ngày 06 tháng 7 năm 2022, về việc*"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 257/2022/QĐST-DS ngày 10 tháng 8 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Cụ Phạm Thị H sinh năm 1924

Địa chỉ: Số A, ấp T, xã G, huyện T, tỉnh Đồng Nai. (Vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu đề ngày 04 tháng 7 năm 2022 và trong quá trình giải quyết việc dân sự cụ Phạm Thị H trình bày:

Cụ Phạm Thị H và cụ Phạm Văn B (1924-2012) kết hôn và có với nhau bảy người con, trong đó có ông Phạm Thanh T. Khi sinh ra, ông T hoàn toàn khỏe mạnh, học hết lớp 12 ông T đi nghĩa vụ quân sự. Sau khi xuất ngũ về một thời gian thì ông T đi học nghề cắt tóc và mở một tiệm cắt tóc tại nhà. Khi ông T khoảng 22 tuổi thì ông T có những biểu hiện bất thường như: bao nhiêu bát đĩa và cửa kính trong nhà ông T đều đập vỡ, thậm chí các giấy tờ liên quan đến nhân thân của ông T (như: giấy tờ nhập và xuất ngũ, giấy khai sinh, ...) ông T đều đem ra đốt; thậm chí ông T đi ra khỏi nhà nhưng không biết đường về để gia đình phải đi tìm kiếm. Khoảng hơn hai năm trở lại đây, ông T bị tai biến không đi lại được, trí tuệ kém, hành vi chậm chạp, vệ sinh cá nhân đều phụ thuộc vào người thân, ...

Từ ngày 01/7/2012 cho đến nay ông T được Ủy ban nhân dân huyện T trợ cấp xã hội với đối tượng là "Người khuyết tật nặng" mỗi tháng là 360.000 đồng, hiện nay mức trợ cấp hàng tháng được hưởng là 540.000 đồng.

Do gia đình có nhu cầu phân chia di sản thừa kế quyền sử dụng đất nên cụ cụ H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm Thanh T, sinh năm 1969; địa chỉ: Số A, ấp T, xã G, huyện T, tỉnh Đồng Nai bị mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Tòa án cử cụ H là người giám hộ cho ông T theo quy định của pháp luật.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai phát biểu quan điểm:

- *Về tố tụng*:

+ Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra quyết định giải quyết việc dân sự, Tòa án thụ lý giải quyết việc dân sự là đúng thẩm quyền, xác định đúng tư cách tham gia tố tụng của đương sự. Tòa án đã tống đạt đầy đủ các văn bản tố tụng cho đương sự. Tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký phiên họp đã thực hiện đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

+ Về việc chấp hành pháp luật của đương sự: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự đã thực hiện đúng các quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- *Về nội dung*: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của cụ Phạm Thị H về việc yêu cầu tuyên bố ông Phạm Thanh T, sinh năm 1969; địa chỉ: Số A, ấp T, xã G, huyện T, tỉnh Đồng Nai mất năng lực hành vi dân sự và cử cụ Phạm Thị H là người giám hộ cho ông T theo quy định.

- *Về lệ phí*: Miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự cho người yêu cầu.

Kiểm sát viên không kiến nghị khắc phục hay bổ sung gì khác.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát, Tòa án nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai nhận định:

[1] **Về tố tụng**:

[1.1] *Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết*: Cụ Phạm Thị H có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm Thanh T mất năng lực hành vi dân sự nên quan hệ pháp luật là *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"*. Theo các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ xác định hiện ông T đang cư trú tại xã G, huyện T, tỉnh Đồng Nai nên đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai được quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[1.2] *Về sự vắng mặt của đương sự:* Tại phiên họp, mặc dù đã được Tòa án triệu tập hợp lệ nhưng người yêu cầu giải quyết việc dân sự vắng mặt và có đơn xin vắng mặt, căn cứ khoản 2 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp theo thủ tục chung.

[2] **Về nội dung**:

[2.1] *Xét yêu cầu tuyên bố ông Phạm Thanh T mất năng lực hành vi dân sự*: Theo lời khai của cụ H, ông T đã có biểu hiện bệnh lý (trí tuệ kém, hành vi chậm chạp, vệ sinh cá nhân đều phụ thuộc vào người thân, ...) và hiện ông T là đối tượng được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng, lời khai này phù hợp với các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ và kết quả xác minh ngày 12/7/2022 của Ủy ban nhân dân xã G, huyện T: *"Ông Phạm Thanh T, sinh năm 1969 là đối tượng được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng từ ngày 01/7/2012 đến nay (căn cứ Quyết định số 3230/QĐ-UBND ngày 11/9/2012 với mức hưởng 360.000 đồng của đối tượng "Người khuyết tật nặng" và Quyết định số 4759/QĐ-UBND ngày 27/7/2021 nâng mức hưởng hiện tại cho đối tượng khuyết tật nặng là 540.000 đồng/tháng)"*.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 465/KL-VPYTW ngày 08 tháng 8 năm 2022 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa kết luận đối với ông Phạm Thanh T như sau:

"- Về y học: Hiện nay Đương sự bị bệnh Mất trí trong bệnh mạch máu/Tâm thần phân liệt thể di chứng (F01/F20.5-IDC.10);

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi."

Theo khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự 2015 quy định*:"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần"*.

Từ những căn cứ trên, đủ cơ sở để Tòa án chấp nhận yêu cầu của cụ Phạm Thị H về việc yêu cầu tuyên bố ông Phạm Thanh T mất năng lực hành vi dân sự như đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thống Nhất tại phiên họp là phù hợp.

[2.2] *Về yêu cầu người giám hộ*: Cụ Phạm Văn B (1924-2012) và cụ Phạm Thị H là cha mẹ đẻ của ông Phạm Thanh T, căn cứ quy định tại khoản 3 Điều 53 Bộ luật Dân sự 2015 thì cụ H là người giám hộ của ông T nên yêu cầu của cụ H là có cơ sở, phù hợp với quy định của pháp luật nên chấp nhận.

[3] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thống Nhất về đường lối giải quyết việc dân sự phù hợp với nhận định của Tòa án nên chấp nhận.

[4] *Lệ phí giải quyết việc dân sự*: Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án thì người yêu cầu thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

[5] *Về chi phí tố tụng*: Người yêu cầu phải chịu chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần số tiền là 4.333.750đ (Bốn triệu ba trăm ba mươi ba nghìn bảy trăm năm mươi đồng), người yêu cầu đã thanh toán xong.

[6] *Quyền kháng cáo, kháng nghị*: Đương sự được quyền kháng cáo, Viện kiểm sát được quyền kháng nghị quyết định theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ:

- Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 2 Điều 367; Điều 369; Điều 370; Điều 371; Điều 372 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Điều 22; điểm c khoản 1 Điều 47; khoản 3 Điều 53; Điều 57 và Điều 58 Bộ luật Dân sự;

- Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/6/2012 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu của cụ Phạm Thị H về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự".

1. Tuyên bố: Ông Phạm Thanh T, sinh năm 1969; địa chỉ: Số A, ấp T, xã G, huyện T, tỉnh Đồng Nai, là người mất năng lực hành vi dân sự.

Cụ Phạm Thị H là người giám hộ cho ông Phạm Thanh T. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định của Bộ luật Dân sự.

2. *Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự*: Cụ Phạm Thị H được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. *Quyền kháng cáo, kháng nghị*:

Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND tỉnh Đồng Nai;
- VKSND huyện Thống Nhất;
- Người yêu cầu;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đỗ Thị Thùy Trang